

ДОШКІЛЬНЕ ВИХОВАННЯ

№3
2023

Всеукраїнський щомісячний науково-методичний журнал для педагогів і батьків

ЗРУЧНА

ПЕРЕДПЛАТА

У ФОКУСІ: **РОЗВИВАЄМО КРЕАТИВНІСТЬ**

КРЕАТИВНА
ОСОБИСТІСТЬ:
яка вона?

НЕТРАДИЦІЙНА
ОБРАЗОТВОРЧІСТЬ

ПСИХОЛОГІЧНЕ
РОЗВАНТАЖЕННЯ

dv.in.ua/peredplata

Видається за підтримки Міністерства освіти і науки України та Національної академії педагогічних наук України

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ**Бех Іван Дмитрович**, доктор психол. наук, дійсний член НАПН України, директор Інституту проблем виховання НАПН України.**Беленька Ганна Володимирівна**, доктор пед. наук, професор.**Богуш Алла Михайлівна**, доктор пед. наук, дійсний член НАПН України, Південноукраїнський НПУ ім. К.Д. Ушинського.**Гавриш Наталія Василівна**, доктор пед. наук, професор.**Кононко Олена Леонтівна**, доктор психол. наук, професор, НДУ ім. Миколи Гоголя.**Крутий Катерина Леонідівна**, доктор пед. наук, професор, Вінницький ДПУ ім. М. Коцюбинського.**Меленець Людмила Іванівна**, канд. пед. наук, ІПО Університету Грінченка.**Низковська Олена Вікторівна**, наук. співроб., ДНУ "Інститут модернізації змісту освіти" МОН України.**Піроженко Тамара Олександрівна**, доктор психол. наук, Інститут психології ім. Г.С. Костюка НАПН України.**Рейпольська Ольга Дмитрівна**, канд. пед. наук, Інститут проблем виховання НАПН України.**Рібцун Юлія Валентинівна**, канд. пед. наук, ст. наук. співроб., Інститут спеціальної педагогіки і психології ім. М. Ярмаченка НАПН України.**Смольникова Галина Валентинівна**, канд. психол. наук, ІПО Університету Грінченка.**Сухомлинська Ольга Василівна**, доктор пед. наук, дійсний член НАПН України.**Тарасенко Галина Сергіївна**, доктор пед. наук, професор, Вінницька академія неперервної освіти.**У ФОКУСІ ВИПУСКУ:****РОЗВИВАЄМО КРЕАТИВНІСТЬ**

Сьогодні освіта заради знань, здається, остаточно втратила актуальність. Адже за бажання кожен може звернутися до штучного інтелекту, і ChatGPT знайде будь-яку інформацію і дасть відповіді на будь-які запитання. У чому ж тоді перевага людини? У креативності. Тобто здатності продукувати нові ідеї, дивитися на ситуації з різних точок зору і знаходити нестандартні ефективні рішення. У цьому номері поміркуємо над тим, як розвивати цю рису в наших малят і в себе самих.

Для керівників:

- Як організувати освітній процес, сприятливий для розвитку креативності дітей і педагогів.
- Як імплемувати новий професійний стандарт "Керівник (директор) закладу дошкільної освіти".
- Майстер-клас для психологічного розвантаження педагогів.

Для педагогів-практиків:

- Ідеї для нетрадиційної образотворчості.
- Креативні заняття з дерев'яними прищипками.
- Казки-шумівки з використанням саморобних шумових інструментів.
- Застосування цифрових технологій для формування природничо-екологічної компетентності дошкільників.
- Заняття для дітей раннього віку.
- Гаївки — весняні обрядові пісні-ігри.

А також:

- Переможці Конкурсу освітніх технологій — 2022.

ІНДЕКС ДЛЯ ПЕРЕДПЛАТИ НА ПОШТІ: 74140
ВИГІДНА ПЕРЕДПЛАТА НА САЙТІ DV.IN.UA

ДОШКІЛЬНЕ ВИХОВАННЯ

Всеукраїнський щомісячний науково-методичний журнал для педагогів і батьків

№ 3 (977), березень 2023

Виходить з 1911/1931 року

Видавець **Ніна Андрусич**Головна редакторка **Юлія Журлакова**Редакторки: **Ольга Мельник, Тетяна Небесна**Комп'ютерна верстка **Ольги Стулікової**

Свідчення про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації: серія КВ № 24665-14605Р від 24.12.2020.

Видруковано у друкарні ТОВ "Паперовий Змій-Опт", 01023, м. Київ, вул. Л. Первомайського, 6.

Свідчення суб'єкта видавничої справи ДК № 2302 від 04.10.2005.

Підписано до друку 03.03.2023. Формат 60х84 1/8. Папір крейдований. Друк офсетний. Умовн. друк. арк. 4,64.

У виданні використано ілюстрації з freepik.com

Відповідальність за зміст рекламних матеріалів несе рекламодавець

Адреса редакції:

04053, Київ-53, а/с 36.

E-mail: info@dv.in.ua**Тел.:** (096) 548-62-26,

(099) 376-35-36

© Видавництво "Світич", 2023

Забороняється копіювання або інше відтворення матеріалів журналу

Імплементация професійного стандарту “Керівник (директор) закладу дошкільної освіти”

Запитання і відповіді

Ольга КОСЕНЧУК, канд. пед. наук, доцент,
начальниця відділу;

Ольга СЯГУНОВА, канд. пед. наук,
методистка,
відділ дошкільної освіти ДУ “Український інститут розвитку освіти”

Що таке професійний стандарт “Керівник (директор) закладу дошкільної освіти”? Як імплементувати його різним профільним інституціям? Що зміниться в роботі керівників ЗДО? Розробниці документа відповідають на ключові запитання, які цікавлять наших читачів.

ЩО ТАКЕ ПРОФЕСІЙНИЙ СТАНДАРТ КЕРІВНИКА ЗДО?

Одне з головних завдань сьогодення — підвищення якості та доступності дошкільної освіти. Його розв’язання безпосередньо залежить від кадрів, оскільки рівень і характер досягнень вихованців визначають насамперед професійна компетентність педагогів та управлінські якості керівників. Запит суспільства нині — усебічно підготовлений компетентний керівник, який є прикладом людяності, порядності, володіє управлінською та педагогічною майстерністю.

Професійний стандарт “Керівник (директор) закладу дошкільної освіти” (далі — Професійний стандарт) — нормативний документ, затверджений наказом Мінекономіки від 28.09.2021 № 620–21, який розкриває зміст професійної діяльності керівника ЗДО й вимоги до його кваліфікації.

Документ окреслює образ керівника ЗДО через перелік трудових функцій та опис компетентностей, якими він має володіти, аби стати успішним менеджером в умовах сучасних реалій.

Оновлення Професійного стандарту обумовлене необхідністю:

- ♦ встановлення єдиних вимог до професійних компетентностей керівника ЗДО;
- ♦ оновлення змісту фахової підготовки та підвищення кваліфікації;
- ♦ надання керівникам допомоги у визначенні та об’єктивному оцінюванні рівня власних професійних знань, умінь і навичок;
- ♦ підвищення відповідальності керівника за власні професійні здобутки як мотивація до постійного професійного розвитку.

ЯКЕ ПРИЗНАЧЕННЯ ПРОФЕСІЙНОГО СТАНДАРТУ?

- ♦ У Законі України “Про освіту” професійний стандарт визначено як затверджені в установленому порядку вимоги до компетентностей працівників, що є основою для формування професійних кваліфікацій.
- ♦ Професійний стандарт керівника ЗДО розкриває затверджені в установленому порядку вимоги до кваліфікації керівників, їхніх компетентностей, що визначаються роботодавцями

і є основою для формування професійних кваліфікацій.

- ♦ Професійні стандарти співвідносяться з рівнями національної та галузевих рамок кваліфікацій і групуються за галузевими ознаками.
- ♦ Професійний стандарт є інструментом для систематизації знань, умінь і навичок, створення посадових інструкцій, підготовки фахівців, оцінювання та самооцінювання діяльності керівників ЗДО, підвищення кваліфікації та професійного розвитку.
- ♦ Професійний стандарт визначає зміст та обсяг компетентностей, знання, уміння, навички в розрізі кваліфікаційних категорій, траєкторію розвитку кожної компетентності.

КОМУ ПОТРІБЕН ПРОФЕСІЙНИЙ СТАНДАРТ?

- ♦ **Державі:** дає змогу формувати політику в сфері зайнятості населення.
- ♦ **Працівникам:** допомагає визначати власний професійний рівень, є основою для підвищення кваліфікації та якості праці.
- ♦ **Керівникам:** дає можливість формувати кадрову політику.
- ♦ **Освітній галузі загалом:** дає змогу формувати освітні стандарти на основі професійних; активно оновлювати зміст освітніх стандартів відповідно до вимог щодо зміни професійних стандартів.
- ♦ **Роботодавцям:** дає можливість оцінювати якість освіти, орієнтуючись на вимоги до професійних стандартів.

ДЛЯ ЧОГО ПОТРІБЕН ПРОФЕСІЙНИЙ СТАНДАРТ КЕРІВНИКА ЗДО?

- ♦ Для підвищення якості дошкільної освіти.
- ♦ Для оновлення освітніх стандартів закладів вищої освіти.
- ♦ Для розроблення програм та планування заходів із підвищення кваліфікації.
- ♦ Для оцінювання керівником власної професійної діяльності.
- ♦ Для професійного розвитку керівників ЗДО.

ЯКА СТРУКТУРА ПРОФЕСІЙНОГО СТАНДАРТУ?

- ♦ Загальні відомості.
- ♦ Інформація про навчання та професійний розвиток керівника (директора) ЗДО.
- ♦ Перелік нормативно-правових документів, що регулюють професійну діяльність керівника ЗДО.
- ♦ Перелік загальних компетентностей керівника ЗДО.

- ♦ Перелік трудових функцій, професійних компетентностей, знань, умінь та навичок.
- ♦ Опис трудових функцій, професійних компетентностей, умінь та навичок.
- ♦ Дані щодо розроблення і затвердження Професійного стандарту.

НАВИЩО ВИКОРИСТОВУЄТЬСЯ КОДИФІКАЦІЯ?

Кодифікація (від лат. *codificatio*) — засіб систематизації документів шляхом перероблення та зведення їх в узгоджений нормативно-правовий акт, який системно і вичерпно регулює функціонування певної сфери на галузевому рівні.

Професійний стандарт кодифікований. Усі компетентності, зазначені в ньому, взаємопов'язані, взаємообумовлені й необхідні для реалізації фахової діяльності на високому професійному рівні. Подані в кодифікованому форматі дані щодо трудових функцій та пов'язаних із ними професійних компетентностей і відповідних знань, умінь та навичок скомпоновано так, що їх зручно використовувати під час розроблення програм професійного розвитку, підвищення рівня кваліфікації й самовдосконалення керівників.

ЯКІ ОСНОВНІ ТРУДОВІ ФУНКЦІЇ КЕРІВНИКА ЗДО?

Професійним стандартом визначено:

- ♦ 5 трудових функцій керівника;
- ♦ 12 професійних компетентностей;
- ♦ 80 необхідних знань, умінь, навичок.

**Є у педагогів сила —
Розправляти дітям крила.**

(Надіслала Олена Петросян, ЗДО "Бджілка", смт. Олишівка, Чернігівський р-н, Чернігівська обл.)

Трудова функція — конкретна, визначена в трудовому договорі робота з урахуванням спеціальності, кваліфікації, спеціалізації та посади працівника.

- ♦ **Трудова функція А** — організація здорового, безпечного, розвивального, інклюзивного освітнього середовища.
- ♦ **Трудова функція Б** — управління закладом дошкільної освіти.
- ♦ **Трудова функція В** — безперервний особистісний та професійний розвиток.
- ♦ **Трудова функція Г** — лідерство і партнерська взаємодія.
- ♦ **Трудова функція Ґ** — стратегічний розвиток закладу дошкільної освіти.

ЯКІ ПРОФЕСІЙНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ КЕРІВНИКА ЗДО?

- ♦ **А 1** — здоров'язбережувальна; **А 2** — проєктувальна.
- ♦ **Б 1** — операційне управління закладом дошкільної освіти; **Б 2** — організаційно-методична; **Б 3** — комунікативна.
- ♦ **В 1** — здатність до навчання впродовж життя; **В 2** — інформаційно-комунікаційна.
- ♦ **Г 1** — лідерська; **Г 2** — емоційно-етична.
- ♦ **Ґ 1** — стратегічне управління та розвиток ЗДО; **Ґ 2** — стратегічна комунікація; **Ґ 3** — нормативно-правова.

ЩО ПЕРЕДБАЧАЄ ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ ПРОФЕСІЙНОГО СТАНДАРТУ?

Імплементация Професійного стандарту передбачає вироблення загального підходу до розуміння того, які професійні функції має виконувати керівник та якими професійними компетентностями, знаннями, уміннями і навичками він має володіти для їх якісного виконання: зміна підходів у межах ЗДО і різних соціальних інституцій.

ЯК ІМПЛЕМЕНТУВАТИ СТАНДАРТ РІЗНИМ ПРОФІЛЬНИМ ІНСТИТУЦІЯМ?

Керівники (директори) ЗДО:

- ♦ проєктування індивідуальних траєкторій професійного розвитку педагогів;
- ♦ створення стратегії розвитку закладу;
- ♦ створення внутрішньої системи забезпечення якості освіти;
- ♦ самооцінювання рівня сформованості професійних компетентностей відповідно до Професійного стандарту.

Засновники ЗДО:

- ♦ визначення рівня професійної підготовленості та відповідності керівника займаних посад;

- ♦ створення належних умов для виконання керівником своїх професійних обов'язків;
- ♦ сприяння в професійному зростанні, підвищенні кваліфікації;
- ♦ використання опису трудових функцій, професійних компетентностей, знань, умінь та навичок як орієнтовних критеріїв та індикаторів оцінювання керівника.

Суб'єкти підвищення кваліфікації:

- ♦ розроблення програм підвищення кваліфікації, включно з питаннями щодо змісту Професійного стандарту, підходів до формування й розвитку професійних компетентностей керівника ЗДО;
- ♦ планування різних заходів неформальної освіти;
- ♦ використання цифрових технологій і ресурсів, цифрового освітнього середовища.

Центри професійного розвитку педагогічних працівників:

- ♦ сприяння професійному розвитку керівників (директорів) закладів дошкільної освіти;
- ♦ розроблення інструментарію для оцінювання та самооцінювання рівня сформованості професійних компетентностей керівників (директорів) відповідно до Професійного стандарту;
- ♦ формування бази методичних матеріалів на допомогу керівникам (директорам) ЗДО з визначенням індивідуальних траєкторій розвитку, програм професійного самовдосконалення фахівців.

Професійні спільноти педагогічних працівників:

- ♦ організація заходів неформальної освіти з урахуванням змісту Професійного стандарту;
- ♦ спрямування діяльності на формування професійних компетентностей;
- ♦ сприяння підвищенню кваліфікації та проєктуванню індивідуальних траєкторій професійного зростання керівників ЗДО.

Заклади вищої освіти:

- ♦ внесення змін в освітньо-професійні програми;
- ♦ здійснення професійної підготовки керівників (директорів) закладів дошкільної освіти (магістерський рівень) із максимальним урахуванням вимог Професійного стандарту. ■

ЗАВАНТАЖТЕ СХЕМИ

“Що має знати й уміти сучасний керівник ЗДО для виконання своїх трудових функцій”:
dv.in.ua/2023-3/p9

